



nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, MPVO

Beslisnota bij kabinetsreactie advies Onderwijsraad "Onderwijs als investering"

Aanleiding

Op 26 januari 2024 verscheen het advies van de Onderwijsraad, uitgebracht op eigen initiatief, getiteld "Onderwijs als investering".¹ Op 8 februari 2024 vroeg de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om een reactie op dit advies. In de bijlage treft u de concept kabinetsreactie.

Geadviseerd besluit

U wordt beiden geadviseerd:

- Akkoord te gaan met de inhoud van de kabinetsreactie.
- De kabinetsreactie te ondertekenen.

Kernpunten

- Volgens het advies moet onderwijs niet enkel gezien worden als kostenpost, maar ook als investering met brede opbrengsten voor individu en samenleving. Deze baten wegen momenteel onvoldoende mee in de besluitvorming over de Rijksbegroting. Ook stelt de raad dat niet alle opbrengsten van onderwijs zich laten meten, en dat daarom een bredere blik vereist is voor goede besluitvorming waarin onderwijs ook wordt gezien als een vorm van beschaving.
- De raad adviseert opbrengsten en het beschavingsargument sterker mee te laten wegen in de besluitvorming over onderwijsuitgaven in de Rijksbegroting. De raad doet twee aanbevelingen (1) geef onderwijs een stevige positie in de brede-welvaarstaanpak en (2) zorg voor consistente besluitvorming, met oog voor de lange-termijn.
- In de reactie onderschrijft u het belang van onderwijsinvesteringen en noemt u het rapport een extra aansporing om de kosten en baten van onderwijs te blijven onderzoeken. U gaat in op de aanbevelingen door te verwijzen naar lopend beleid dat zich hier al op richt (*zie toelichting*).
- Tegelijkertijd herkent u echter niet het beeld dat onderwijs enkel als kostenpost wordt gezien, waarbij u refereert aan de forse onderwijsinvesteringen van het huidige kabinet van structureel €4,7 miljard per jaar.
- Tot slot stelt u dat het aan een volgend kabinet is om concrete invulling te geven aan de aanbevelingen.

Kennis

Van

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Datum

29 mei 2024

Referentie

46209533

Bijlagen

Geen

Intern OCW afgestemd

DGFO, DGHBWE, FEZ, HOenS, MBO, OVO

Interdepartementaal afgestemd

Fin

¹[Onderwijsraad \(2024\). Onderwijs als investering](#)

Toelichting

- In de reactie wordt lopend en reeds afgerond beleid aangehaald.
- Voor het belang van een stevige positie van onderwijs in de brede-welvaartsaanpak wordt o.a. gerefereerd aan de Monitor Brede Welvaart² van het CBS en aan het onderzoek van het CPB naar de brede-welvaartseffecten van onderwijs.³
- U deelt het belang van een sterke visie op onderwijs, zeker gezien de grote maatschappelijke opgaven zoals de veranderende arbeidsmarkt, demografische ontwikkelingen, transitie in duurzaamheid, geopolitieke spanningen en toenemende ongelijkheid. Hierbij wordt o.a. verwezen naar de toekomstverkenning⁴ *Vandaag is het 2040* en het rapport *Koersen op Kansengelijkheid*⁵ voor het primair en voortgezet onderwijs. Ook verwijst u naar een interdepartementaal beleidsonderzoek over de toekomst van het hoger onderwijs, wat deze zomer zal verschijnen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

²[Factsheets Brede Welvaart 2023 | CBS](#)

³[CPB \(2023\). Bredewelvaartseffecten van onderwijs](#)

⁴[Home - Toekomstverkenning middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap \(toekomstvanonderwijsenwetenschap.nl\)](#)

⁵[Rapport Koersen op kwaliteit en kansengelijkheid IBO Sturing op kwaliteit van onderwijs | Rapport | Rijksoverheid.nl](#). Zie ook [Kamerbrief over herijking sturing funderend onderwijs | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)